

„Отуу уота“ — эрэллээх доборбут

бүтэрэн баран Мэнгэ-Хангаласка учуу-таллаабыт бэйэбит уолбут Рыкунов Николай Михайлович хаһыакка литературнай үлэһитинэн кэлбит кэмнэтин ыла ордук кимээһиннээхтик салдаабыта.

Оройуон нэһиликтэригэр уонна оройуон киинигэр оччолорго баар аҕыйах ахсааннаах хохон, ырыа кэпсээн, чабырҕах суруйар (энтузиастары) бадалаахтары аан бастааһына Николай Михайлович ыгыран ылаттаан сүбэлэһэн литературнай түмсүүнү тэрийэргэ эти киһилэрибиз. Онтон (өскөтө албаһаабатыа буоллахпына 1967 с., балаһан ыйыгар түмсүүнү тэрийэр сүбэ мунуһа ыппыппыт. Онно бааллары: Рыкунов Н. М., Замятин Т. И., Ильина Г. А., Елисеев И. Н., Бубякин И. А., Ядреев С. П. о.д.а.

Бастаан кварталга биридэ мустан кирибит айымньылары кылгастык дүүллэрбит. Сотору Иван Афанасьевич Бубякин эти киһилэрини, аны мелодистар (ырыаны таһаараччылар) түмсүүлэрэ тэриллэбит.

Онуоха Н. М. Рыкунов литературнай түмсүүнү «Отуу уота» диин, оттон мелодистар түмсүүлэрин «Тулуук хаара» диин ааттырҕа тыл көтөхпүтэ. Онтон ыла «Отуу уотун» Николай Михайлович бэйэтэ, «Тулуук хаарын» Иван Афанасьевич Бубякин быыбардананнар салаллыбыттар. Бу икки түмсүү бэркэ табыллан бэйэ-бэйэлэрин ситэрсэн үлэлээн кэллэр.

Дьэ, онтон ыла араас жанрдарга: хоһоонор, ырыалар, чабырҕахтар, үгэлэр, оһуохай тыллара, тойуктар, кэпсээннэр о.д.а. улам-улам элбээн истилэр.

Балары үгүс өртүн Николай Михайлович түс бэйэтинэн көрөн, «быһан-отон», чочуйан бэчээккэ бэлэмниирэ. Бу, биллэн турар, элбэх үлэни көрдүүрө. Манна сороһор редакция кырдыаһас үлэһиттэрэ көмөлөһөллөрө. Кэлин сылларга киинэ-хэ элбэхтик Калистрат Дмитриевич Еремеев көмөлөһөр эбит этэ. К. Д. Еремеев Саха государственной университетын саха тылыгар отделеһиҥи кэтэхтэн үөрэнэн бүтэрибиз. Бэйэтэ иһиттэн уурбут-туппук курдук тыллаах-өстөөх, литератураҕа дьоруудаах, бастаах айымньыларын (хоһооннорун) хоһуурунуга тахсыбыта. Онон хойутаан да буоллар, эбэрдэллэһин.

Билигин «Отуу уотун» түмсүүтүн иһинэн араас жанрдарга барыта холбоон суруйар киһиби ахсаана (атын улуус-тартаан кыттааччылары киһилэрбэккээрэ) мин задыбынан билигин баара 74 киһи буолла. Маны таһынан: «Сыккыс» — Уедэйгэ, «Сарыал» — I Хомуһаах-

ха, «Төлөн» литературнай куруһуоктарга уонна оскуолалартан барыта 32 (4, 5, 9 кылаас) үөрэнээччилэр айымньылар кииртэлээбиттэрэ.

Онон «Отуу уота» литературнай түмсүү салгыс сириэлиир, киһи ыһар кыыма өссө киэҥник тарҕанар, улууһун дьонугар-сэргэтигэр сонунтан-сонун айымньылары тарҕатар, үчүгэй талааннаах дьону, ордук эдэр ыччаты түмэр, тардар кэскиллээх улуус инники сайдыытыгар бэйэтин сэмэй кылаатын киллэрсиз диин эрэнэбин.

Билигин билигин Николай Михайловичт сабыдыалынан иитиллэн тахсыбыт саастаах да, эдэр да суруйааччыларбытынан-мелодистарбытынан: Гаврил Слепцов, Калистрат Еремеев, Василий Майский, Александр Дунаев, Иннокентий Елисеев, Василий Ушницкий, Юрий Потапов, Павел Сыроватский, Анна Парникова, Сив Ядреев, Дьөгүөр Түбэ, Павел Харитонов, Иван Бубякин, Наталья Харлампьева, Светлана Кудрина, Егор Феофанов, Афанасий Прокопьев, Константин Тихонов у.д.а. ааттарынан киһи туттабыт.

Улахан махтал тылы оскуолалардаах литературнай түмсүүлэр салайааччыларыгар: А. Д. Дмитриева, Е. Д. Петрова, Е. Неустроева у.д.а. бу хаһыаппыт нөҕүө хаһыат 60 сыла туоларынан сибээстээн «Отуу уотун» ааттыттан эбэрдэ тиэрдэбит.

Эһиги араас жанрдарга суруйбут элбэх үс-уран айымньыларыгытынан чинэрсэ төрөөбүт-үөскээбит оройуонутт улуускут экономикай, культурнай олоһо сайдыытыгар, киһи аата-суола улуус тас өртүгэр, оннооһор тас омук сирдэригэр, билигинигэр, төһө да рынок ыар ытарчата үп-харчы өртүнэн халыҥырын үрдүнэн суол солонор өрө таһааргытынан уонна өссө да Нам сирин, Эңсизли хототун дьонун-сэргэтин киһи хорсун-хоодут биллиилээх дьоннорун, буйууннарын, үтүө үлэһит дьонун ааттарын үйэтигингэ элбэки оңоруоххут диин эрэнэбин.

Мин «Отуу уотун» кырдыаһас чилиэнэ буоларым быһытынан, эһиги барыгыт ааккытыттан айымньылаах үлэһитин салалыбыт, сүрүннээбит учууталыт, истин амаар сүрэхтээх доһоргут, ССРС суруйааччыларын, журналистарын союһун чилиэнэ, Намтан үһүс Улуу суруйааччы Николай Михайлович Рыкунов саамай айар үлэтин үтүгүнүгэр сылдьан, эрдэ, эмискэ өлөн билигин кэккэбидиттэн туораабыттан диригинник курутууларытын өссө төгүл этиэм этэ. Киһи сырдык

аата-суола билигин сүрэхпитигэр, биллэбэтэ: Улуу сырдык сыдыаана

Күн уот хаана буоламмын, Олөн баран даҕаны

Өрүү сырдык сытыабым! —

дизэбитин курдук сырдык сыдыааҕа. Итиннэ этэн туран этиэх этим — «Отуу уота» умуллуу суохтаах, өссө ордук сириэдийэн, билигин олох ирдэбиллэргэ тэҥнэ үктээн иннин диэки дьонун-сэргэтин кэрэҕэ, үтүөҕэ сирдин туруохтаах. Онуоха Николай Михайлович итэҕэлин, эрэлин толоруон, «Отуу уотун» салайыан сөптөөх киһинэн, киһи биһир чугас доһоруу Калистрат Дмитриевич Еремеев талар сөп буолуох этэ диин эһиги барыгыт ааккытыттан эти киһилэрэ-бин, ону улуус «Эңсизли» хаһыата да өйүү көмөлөһүө диин эрэнэбин.

Эһини, 1996 с. сэттинньи ый 23 күнүгэр Николай Михайлович тыһынааҕа буоллар 60 сааһын туолуохтаах этэ. Ону бэйэтэ суох да буоллар, бэлэтиэхпит. Онон сибээстээн «Эңсизли» хаһыакка киһи олохтообут рубриката-эмблематын анынан айымньылары бэчээттэппит уонна бэчээттэтэр бары суруйааччылар, хаһыат иһинэн Н. М. Рыкуновка анаан аһыллар (сербаннаа-бы) счегугар, Николай Михайлович өссө киһигэ тахса илик үлэлэрин киһигэ буолан күн сирин көрүүтүгэр көмөлөһөн, ким төһө кыайарынан харчыта угаргытыгар диин этилээхпин. Ону эһиги бары өйүүргүт буолуо диин эрэнэбин.

Аҕа дойдубутун немецкэй фашизмтан, японскэй милитаризмтан көмүскээн кыайыппыт 50 сыллаах юбилейа быһыл сылы быһа салҕанар.

Ону кытары сэргэ улууспут дьонун-сэргэтин үрдүк таһаарылаах үлэҕэ күөттүүр, үөрэххэ-сырдыкка ыгытар баар-суох эрэллээх доһорбут, кыайдакытына үөрэр, хайгыыр, сыһытардакытына мөбөр, кириптикэллэр, сэмэллэр, инникигэ кэрэҕэ сүрүн сүбэллэппит «Эңсизли» хаһыаппытын, киһи бары үлэһиттэрин ис сүрэхпиттэн 60 сылынан эбэрдэллэһин, киһилэр үлэлэригэр үрдүк ситиһини баҕарыабыт!

Т. И. ЗАМЯТИН,
РФ үтүөлээх экономика,
Саха Республикатын НХ
үтүөлээх үлэһит,
Нам улууһун Бочуоттаах гражданина,
персональный пенсионер,
«Отуу уота» түмсүү
кырдыаһас чилиэнэ.

Реклама • Биллэриилэр • Реклама

КӨРДӨҥӨБҮН, КӨМӨЛӨҥҮН!

Мин таптыыр улахан сиэним, кыһым Павлова Сахалита 10 сааһыгар эмискэ ылдьан Дьокуускай куорат балыһыатыгар киирдэ. Ойобутун куорат врачтара хаан ыарыыта диин быһаардылар. Билигин суһаллык хаан уларыттар Москваҕа барыан наада. Онон баран эмтэниригэр 150 мл. солк. көрдүүлэр. Билигин бу харчыны хайдах да уйунар кыахпыт суох. Онон хаһыат нөҕүө улууну дьонуттан, бааһынай хаһаайсыбалартан, коллективнай предпринимелартан, тэрилтэлэртэн, биридинлээн дьонтон көрдөһөбүн ким кыахтаах көмөлөһүн. Нам сбербааныгар 27376 №-дээх счекка Павлова Мария Егоровна аатыгар түһэрин. Көрдөһүүнү кытта Арбынтан эбэтэ, ийэтэ.

СҮҮҮҮЛЭРГИТИН ЫЛЫҢ

Кыайы 50 сылыгар аналлаах юбилейнай ыһаахха ат сүүрдүүтүн кэмнэгэр ыһытыллыбыт сүүйүүлээх лотерея түмүктэригэр кытта билиһиннэрэбит уонна манньк нүөмэрдээх лотереялаах дьоннор б.д. бэс ыйын 30 күнүгэр диэри тыа хаһаайсыбатын улуустаары управлениетыттан (дьаһалта дьэтин 306 №-дээх кабинетыттан) кэлэн сүүйүүлэргитин ыларгытыгар көрдөһүт: 0031, 0354, 0392, 0958.

Юбилейнай ыһаах лотереятыгар Намтан С. Н. Иванов, Г. К. Охлопков, Р. К. Хоютанов, Салбантан П. С. Оконешиников, Якутскайтан А. Г. Макаров, I Хомуһаахтан А. И. Петрова, Аппаһыттан П. П. Стручкова 50 тыһ. солкубайдаах сүүйүүгэ тигистилэр. Лотерея супер-бириһин хаһаайынынан Таастаах сылгыһыта А. М. Обутов буолла.

Тэрийэр комиссия.

Редактор В. Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук; төрүт культура — 21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, Бухгалтерия — 21141.
«Нам» телевидеостудия — 21632.

Сурукка ааккытын-суолугутун, үлэһитин, дьэһит аадырыһын чуолкай ыйыҥ!
Автор этэрэ мэддэй хаһыат санаатыннын биһир буолуохтаах диин буолбат.

Считать недействительным утерянный аттестат о среднем образовании выданный 27 июня 1982 г. Намской средней школой Б № 698717 Поповой Полине Семеновне.

АТЫЫЛАНАР!

Бензозоса (хотуур, АХШ oholiуута). Комплекка киирэр: леска уонна тимир быһахтар. АИ-76-х бензинынан үлэлиир. Сыаната 2 млн 100 тыһ. Манньк телефонунан билиһин: 21-9-93.

ПРОДАЕТСЯ!

Бензозоса, производство США. В комплект входит: нож леска, железный нож. Работает на бензине АИ-76. Цена 2 млн 100 тыс. Справки по телефону 21-9-93.

«Маймаҕа» КП үлэһитигэр Собакина П. П. уонна Собакина А. К. кинилэр таптыыр кинииттэрэ
СОБАКИНА
Туйаара Николаевна эдэр сааһыгар хомолтолоохтук барытынан диригин кутурбаммытын тиэрдэбит.
«Маймаҕа» КП үлэһиттэрэ.

Биригэ үлэлиир дьүү-гэбигитүр, коллегабитыгар Собакина Агафья Кондратьевнага кини таптыыр кинииттэ
СОБАКИНА
Туйаара Николаевна хомолтолоохтук өлбүтүнэ диригин кутурбаммытын тиэрдэбит.
Хатырыктаагы РТП үлэһиттэрэ.

Нашедшего тех. талон на УАЗ-3962 86-15, лицензию, водительские права на имя Никитина Гаврила Егоровича АВСв АГВ 351740 от 1.07.92 прошу вернуть за вознаграждение. Позвоните по тел. 21-5-08.

Таптыыр кэргэним, ийэ-бит
СОБАКИНА
Туйаара Николаевна соһумардык өлбүтүнэн бары билэр дьоммутугар, табаарыстарытыгар кутурбаммытын тиэрдэбит.
Обото Владик, кэргэнэ Александр.

Улуустаагы типография коллектива типография үлэһитэ Рехлясова С. Н. таптыыр быраата
ЗАХАРОВ
Гаврил Николаевич хомолтолоохтук өлбүтүгэр диригин кутурбаммытын тиэрдэр.

Таптыыр кыспыт, обобут, балтыбыт, эдьиний-бит
СОБАКИНА
Туйаара Николаевна күн сириттэн эдэр сааһыгар хомолтолоохтук барытынан бары билэр дьонугар, аймахтарыгар, табаарыстарыгар диригин курутууан туран биллэрэбит.
Ийэтэ, аҕата, убай-дара, эдьинийдэрэ, балыстыра, бырааттара.

«Модут» совхоз административта, профкома рабочай
ЗАХАРОВ
Гаврил Николаевич өлбүтүнэн төрөппүттэригэр, аймахтарыгар хомолтодорун биллэрэллэр.

Хатын Арыс коллективнай предприниетта предприятие рабочайа Винокуров Егор Константинович тапталлаах уола
ВАСЯ
хомолтолоохтук өлбүтүнэ диригин кутурбаммытын тиэрдэр.

Таптыыр кийинипит
СОБАКИНА
Туйаара Николаевна эдэр сааһыгар хомолтолоохтук күн сириттэн барытынан бары билэр чугас дьонугар, табаарыстарыгар, аймахтарыгар диригин кутурбаммытын биллэрэбит.
Собакиннар, Куличкиннар, Семеновтар, Рожиннар, Рехлясовтар.

«Нам» УПХ коллектива, УПХ электригэр Колесов Дмитрий Иннокентьевичка кини таптыыр убайа
КОЛЕСОВ
Александр Иннокентьевич ыарахан ыарыытан ылдьан өлбүтүнэн диригин кутурбаммытын биллэрэ-бит.

«Эңсизли» — Нам улууһун хаһыата: 678040. Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай уул. 1.
Учредителлэр: Нам улууһун дьаһалтата, «Сахаполиграфиздат» национальная компания.
С. Р. бэчээт уонна маассабай информация көгүлүн көмүскүүр региональная инспекциятынан регистрацияламмыт № Я 0085.

Нам улууһун типографията: 678040, Нам с. Ленскэй уул., 85.
Формата А3. Кээмэйэ 1 бөч. илнис. Нэдиэлэҕэ үстэ тахсар. Индекс: 54889. Тираһа 3113. Сыаната 150с. Бэчээттэниэ 26.06.95 с. Сааһын №-рэ 72.